

(TM)

16. Neka su A i B konačni skupovi, tako da prvi ima n elemenata, a drugi m .
tada svih funkcija $f: A \rightarrow B$ ima ukupno m^n , tj. $|B^A| = m^n$

VARIJACIJE - (kombinacije i permutacije) poredani n -terci elemenata nekog konačnog skupa u kojima je poredak bitan

KOMBINACIJE - prebrojavanje skupova i multiskupova kod kojih poredak nije bitan

(DEF)

2. Varijacijom bez ponavljanja reda k n -članog skupa $A_n = \{a_1, \dots, a_n\}$, $k \leq n$,
znamenito bilo koji poredani k -terci različitih elemenata iz A_n
 $\rightarrow k=n \rightarrow$ permutacije

3. (TM) Broj varijacija reda $k \leq n$ skupa od n elemenata

$$n(n-1)(n-2) \dots (n-k+1) = \frac{n!}{(n-k)!}$$

4. (DEF) Kombinacija bez ponavljanja reda k n -članog skupa $A_n = \{a_1, \dots, a_n\}$
je bilo koji njegov k -člani podskup

5. (TM) Broj k -članih podskupova n -članog skupa (broj kombinacija reda k bez ponavljanja)

$$\binom{n}{k} := \frac{n(n-1) \dots (n-k+1)}{k!}$$

6. (PROP.) BINOMNA FORMULA za sve $x, y \in \mathbb{R}$ vrijedi

$$(x+y)^n = \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} x^k y^{n-k}$$

7. (DEF) PERMUTACIJE S PONAVLJANJEM

Zadan je skup elemenata $A_n = \{a_1, \dots, a_k\}$. Promatramo sve poredane n -terce elemenata tog skupa u kojima se element a_1 pojavljuje n_1 puta, a_2 n_2 puta ...
pri čemu je dakle $n_1 + n_2 + n_3 + \dots + n_k = n$. Takve n -terce zovemo permutacijom n -tog reda s ponavljanjem

8. (TM) Broj permutacija n -tog reda k -članog skupa $\{a_1, \dots, a_k\}$ u kojima se element a_i pojavljuje n_i puta, $i=1, \dots, k$, $n=n_1+\dots+n_k$

$$\frac{n!}{n_1! n_2! \dots n_k!}$$

①

9. (TM) MULTINOMNI TEOREM

Broj načina na koji u potenciji $(x_1 + x_2 + \dots + x_k)^n$ možemo odabrati n_1 puta varijablu x_1 , n_2 puta x_2 , ..., n_k puta x_k , i to po jednu iz svakog od n faktora, $n_1 + n_2 + \dots + n_k = n$ jednak je $\frac{n!}{n_1! \dots n_k!}$.

To je upravo multinomni koeficijent uz $x_1^{n_1} x_2^{n_2} \dots x_k^{n_k}$ u razvoju $(x_1 + x_2 + \dots + x_k)^n$

$$(x_1 + x_2 + \dots + x_k)^n = \sum_{n_1 + n_2 + \dots + n_k = n} \frac{n!}{n_1! n_2! \dots n_k!} x_1^{n_1} x_2^{n_2} x_3^{n_3} \dots x_k^{n_k}$$

\Rightarrow MULTINOMNI KOEFICIJENT

$$(x_1 + x_2 + \dots + x_k)^n = \sum_{|\alpha|=n} \binom{n}{\alpha} x^\alpha$$

10. (DEF) VARIJACIJA S PONAVLJANJEM k -tog reda n -članog skupa $A_n = \{a_1, \dots, a_n\}$ je svaki poredani k -terac elemenata iz A_n . Bilo koji element u k -tercu može se i ponavljati.

11. (TM) Poređenih k -teraca n -članog skupa ima ukupno n^k

12. (DEF) KOMBINACIJA S PONAVLJANJEM

Neka je $A_n = \{a_1, \dots, a_n\}$. Kombinacija s ponavljanjem k -tog reda n -članog skupa A_n je bilo koji neporedani k -terac elemenata iz A_n . Članovi k -teraca mogu se ponavljati.

13. (TM) Broj kombinacija s ponavljanjem k -tog reda n -članog skupa

$$\binom{n+k-1}{k}$$

9. (TM) MULTINOMNI TEOREM

Broj načina na koji u potenciji $(x_1 + x_2 + \dots + x_k)^n$ možemo odabrati n_1 puta varijablu x_1 , n_2 puta x_2 , ..., n_k puta x_k , i to po jednu iz svakog od n faktora, $n_1 + n_2 + \dots + n_k = n$ jednak je $\frac{n!}{n_1! \dots n_k!}$.

To je upravo multinomni koeficijent uz $x_1^{n_1} x_2^{n_2} \dots x_k^{n_k}$ u razvoju $(x_1 + x_2 + \dots + x_k)^n$

$$(x_1 + x_2 + \dots + x_k)^n = \sum_{\substack{n_1 + n_2 + \dots + n_k = n}} \frac{n!}{n_1! n_2! \dots n_k!} x_1^{n_1} x_2^{n_2} x_3^{n_3} \dots x_k^{n_k}$$

\Rightarrow MULTINOMNI KOEFICIJENT

$$(x_1 + x_2 + \dots + x_k)^n = \sum_{|\alpha|=n} \binom{n}{\alpha} x^\alpha$$

10. (DEF) VARIJACIJA S PONAVLJANJEM k -tog reda n -članog skupa $A_n = \{a_1, \dots, a_n\}$ je svaki poredani k -terac elemenata iz A_n . Bilo koji element u k -tercu može se i ponavljati.

11. (TM) Poređenih k -teraca n -članog skupa ima ukupno n^k

12. (DEF) KOMBINACIJA S PONAVLJANJEM

Neka je $A_n = \{a_1, \dots, a_n\}$. Kombinacija s ponavljanjem k -tog reda n -članog skupa A_n je bilo koji nepoređani k -terac elemenata iz A_n . Članovi k -teraca mogu se ponavljati.

13. (TM) Broj kombinacija s ponavljanjem k -tog reda n -članog skupa

$$\binom{n+k-1}{k}$$

(FUI)

14. (TM) FORMULA UKLJUČIVANJA I ISKLJUČIVANJA ILI SYLVESTROV TEOREM

Neka su A_1, \dots, A_n konačni skupovi sadržani u X . Onda vrijedi:

$$a) |A_1 \cup \dots \cup A_n| = \sum_{i=1}^n |A_i| - \sum_{1 \leq i < j \leq n} |A_i \cap A_j| + \sum_{1 \leq i < j < k \leq n} |A_i \cap A_j \cap A_k| - \dots + (-1)^{n-1} |A_1 \cap \dots \cap A_n|$$

$$b) |\bar{A}_1 \cap \dots \cap \bar{A}_n| = |X| - \sum_{i=1}^n |A_i| + \sum_{1 \leq i < j \leq n} |A_i \cap A_j| - \sum_{1 \leq i < j < k \leq n} |A_i \cap A_j \cap A_k| + \dots + (-1)^n |A_1 \cap \dots \cap A_n|$$

DOKAZ

Mat. indukcija

- 1) Vrijedi za $n=2$
- 2) Pretp. vrijedi za n
- 3) Dokaz da vrijedi za $n+1$

$$|A_1 \cup \dots \cup A_n \cup A_{n+1}| = |(A_1 \cup \dots \cup A_n) \cup A_{n+1}| =$$

$$= |A_1 \cup \dots \cup A_n| + |A_{n+1}| - |(A_1 \cup \dots \cup A_n) \cap A_{n+1}| =$$

$$= |A_1 \cup \dots \cup A_n| + |A_{n+1}| - |(A_1 \cap A_{n+1}) \cup \dots \cup (A_n \cap A_{n+1})|$$

Jer tvrdnja vrijedi za dva skupa (tj $n=2$)

$$|A_1 \cup \dots \cup A_n \cup A_{n+1}| = \sum_{i=1}^n |A_i| - \sum_{1 \leq i < j \leq n} |A_i \cap A_j| + \sum_{1 \leq i < j < k \leq n} |A_i \cap A_j \cap A_k| - \dots + (-1)^{n-1} |A_1 \cap \dots \cap A_n|$$

$$+ |A_{n+1}| - \left[\sum_{i=1}^n |A_i \cap A_{n+1}| - \sum_{1 \leq i < j \leq n} |A_i \cap A_{n+1} \cap A_j| + \sum_{1 \leq i < j < k \leq n} |A_i \cap A_{n+1} \cap A_j \cap A_k| + \dots \right.$$

$$\left. + (-1)^{n-1} |A_1 \cap \dots \cap A_n \cap A_{n+1}| \right]$$

$$= \sum_{i=1}^{n+1} |A_i| - \sum_{1 \leq i < j \leq n+1} |A_i \cap A_j| + \dots + (-1)^n |A_1 \cap \dots \cap A_{n+1}|$$

AKO NE TRAJE CIJELO DOKAZ, KORISNO:

$$|A \cup B| = |A| + |B| - |A \cap B|$$

$$|A \cup B \cup C| = |A \cup B| + |C| - |(A \cup B) \cap C| = |A| + |B| - |A \cap B| + |C| - [(A \cap C) \cup (B \cap C)] = |A| + |B| - |A \cap B| + |C| + |A \cap C| - |B \cap C| + |A \cap B \cap C| = |A| + |B| + |C| - (|A \cap B| + |A \cap C| + |B \cap C|) + |A \cap B \cap C|$$

15. SURJEKCIJA 1) m različitih predmeta u n različitih kutija

$$|Sur(m, n)| = \sum_{k=0}^n (-1)^k \binom{n}{k} (n-k)^m$$

2) m različitih predmeta u n istih kutija

$$|Sur(m, n)| = \frac{1}{n!} \sum_{k=0}^n (-1)^k \binom{n}{k} (n-k)^m$$

16. (DEF) FUNKCIJA IZVODNICA slijeda $(C_n)_{n \geq 0}$

$$g(x) = \sum_{n=0}^{\infty} C_n x^n$$

17. BINOMNI RED

$$(1+x)^{\alpha} = \sum_{k=0}^{\infty} \binom{\alpha}{k} x^k$$

$$(1+x)^{-n} = \sum_{k=0}^{\infty} (-1)^k \binom{n+k-1}{k} x^k \quad \text{JER} \quad \binom{-n}{k} = (-1)^k \binom{n+k-1}{k}$$

18. (TM) DIRICHLETOVO NAČELO

Neka je n predmeta smješteno u m kutija i $n > m$. Onda postoji kutija s barem 2 predmeta

19. (TM) Neka je $f: A \rightarrow B$ funkcija između konačnih skupova i $|A| > |B|$. Onda f nije injekcija, tj. postoje dva različita elementa a_1 i $a_2 \in A$ t.d. $f(a_1) = f(a_2)$

20. (TM) POOPĆENO DIRICHLETOVO NAČELO

Ako je n predmeta smješteno u m kutija, onda postoji kutija koja sadrži barem $\lfloor \frac{n-1}{m} \rfloor + 1$ predmeta.

21. (TM) Neka je $f: A \rightarrow B$ funkcija među konačnim skupovima $n = |A|$ i $m = |B|$. Onda postoji element $b \in B$ u koji se preslika barem $\lfloor \frac{n-1}{m} \rfloor + 1$ elementa iz A

22. (DEF) FIBONACCISEV SLIDE (F_n) definira se s početnim vrijednostima

$$F_0 = 0 \quad i \quad F_1 = 1 \quad i \quad rekursivnom \text{ relacijom}$$

$$F_n = F_{n-1} + F_{n-2} \quad n = 2, 3, \dots$$

23. (PROP) BINOOMIALNA FORMULA ZA FIBONACCISEV SLIDE

$$F_n = \frac{1}{\sqrt{5}} \left[\left(\frac{1+\sqrt{5}}{2} \right)^n - \left(\frac{1-\sqrt{5}}{2} \right)^n \right], \quad n = 0, 1, 2, \dots$$

LINEARNE HOMOGENE REKURZIVNE RELACIJE

$$a_n = c_1 a_{n-1} + c_2 a_{n-2} + \dots + c_r a_{n-r}, \quad n \geq r$$

LINEARNE NEHOMOGENE REKURZIVNE RELACIJE

$$a_n = c_1 a_{n-1} + c_2 a_{n-2} + \dots + c_r a_{n-r} + f(n), \quad n \geq r$$

24. (PROP) Opće rješenje neke nehomogene rekursivne jednačice je zbroj općeg rješenja njenog homogenog djela te partikularnog rješenja

$$a_n = a_n^{(h)} + a_n^{(p)}$$

25. (TM) PARTIKULARNO RJEŠENJE NEHOMOGENE JEDNAČICE

1) Neka je nehomogeni dio $f(n)$ rekursivne relacije zadan kao polinom k -tog stupnja u n . Ako $x=1$ nije korijen karakteristične jdbce $x^r - c_1 x^{r-1} - c_2 x^{r-2} - \dots - c_r = 0$, onda ta reh. rel. ima partikularno rješenje koje je također polinom k -tog stupnja u n

$$a_n^{(p)} = A_0 + A_1 n + \dots + A_k n^k$$

gdje se konstante A_i određuju uvrštavanjem $a_n^{(p)}$ u relaciju i izjednačavanjem koeficijenata uz iste potencije od n . Ako $x=1$ jest korijen karakteristične jdbce, i to kratnošću m , onda relacija posjeduje partikularno rješenje oblika

$$a_n^{(p)} = A_0 n^m + A_1 n^{m+1} + \dots + A_k n^{m+k}$$

2) Neka je nehomogeni dio od relacije eksponencijalan tj. u n , tj. $f(n) = C \cdot b^n$. Ako $x=b$ nije korijen karakteristične jdbce, onda postoji partikularno rješenje oblika $a_n^{(p)} = A \cdot b^n$. Ako $x=b$ jest korijen karakteristične jdbce, i to kratnošću m , onda možemo uzeti

$$a_n^{(p)} = A n^m b^n$$

$x \neq 1, x = b$ (u zadnjem slučaju)

$f(n)$	$a_n^{(p)}$
C (konstanta)	A
Cn	$An + B$
$P_k(n)$	$Q_k(n)$
$C \cdot b^n$	$A \cdot b^n$

$x = 1, x = b$ (u zadnjem slučaju)

$f(n)$	$a_n^{(p)}$
C (konstanta)	$A \cdot n^m$
Cn	$n^m (An + B)$
$P_k(n)$	$n^m Q_k(n)$
Cb^n	$A n^{(m)} b^n$

→ kratnost korijena $x = b$